

□ نخبگان علم و عمل ایران

عارف و حکیم متأله آقامحمد رضا قمشه‌ای اصفهانی
متخلص به «صها»

دکتر سیدمصطفی محقق داماد
رئیس گروه مطالعات اسلامی فرهنگستان علوم

ره عقل جز پیچ بر پیچ نیست
توان گفتن این با حقایق شناس
ولی خورده گیرند اهل قیاس
که پس آسمان و زمین چیستند؟
بگویم گر آید جوابت پسند
پسندیده پرسیدی ای هیوشمند
بگری و آدمی زاد و دیو و ملک
که هامون و دریا و گوه و فلک
همه هر چه هستند از آن کمترند
که با هستیش نام هستی برند
عظیم است پیش تو دریا به موج
بلندست خورشید تابان به اوج
ولی اهل صورت کجا پی برند
که ارباب معنی به ملکی درند
که گر آفتاب است یک ذره نیست
وگر هفت دریاست یک قطره نیست
چو سلطان عزت علم بر کشد
جهان سر به جیب عدم در کشد.

۱. به گفته ابن سینا در نمط نهم اشارات و تنبیهات: «برای عارفان، در زندگی دنیوی، مقامات و درجاتی است که ویژه آنان است و غیر آنان را سزا نبود. گویی عارفان با آنکه درون پوشش بدن‌های خوداند، از آن‌ها به درآمده و به جهان قدس و تجرد پای نهاده‌اند. عارفان از آنچه در نزد آنان پوشیده و نهان است و آنچه بر آنان آشکار و پدیدار می‌گردد، برخوردارند. ناآشنایان و